

2019

Dobrovoľníctvo v samospráve 2/2019 Konceptčná podpora dobrovoľníctva

OBSAH

1. Úvod
2. Dobrovoľníctvo ako multidimenzionálny fenomén
3. Participatívne rozpočty samospráv
4. Konceptčná podpora a koordinácia dobrovoľníctva

1. Úvod

Od roku 1990 nadobudli samosprávy na Slovensku postupne nový rozmer. Získali množstvo kompetencií, finančnú nezávislosť aj nástroje na to, aby formovali územný rozvoj.

Poznanie týchto kompetencií umožňuje verejnosti kontrolovať ich plnenie ale sa aj na ich plnení podieľať. Umožňuje im to inštitút nepriamej demokracie, keď na politickom rozhodovaní o veciach verejných sa obyvatel' komunity zúčastňuje sprostredkované, delegovaním svojho podielu moci na zvolených zástupcov (poslancov obecného, mestského zastupiteľstva, zastupiteľstva vyššieho územného celku), ktorí naplňajú jeho vôľu v orgánoch obce alebo regiónu. Zdrojom moci sú občania, poslanci sú len nositeľmi moci.

Výhodou tohto modelu samosprávy je aj to, že obyvatelia sa priamo nezaoberajú všetkými problémami, šetrí im to čas, majú právo volených zástupcov objektívne hodnotiť, podieľať sa na tvorbe koncepcii rozvoja jednotlivých oblastí života komunity. Plnenie úloh vyplývajúcich z originálnych alebo prenesených kompetencií samosprávy je bez zapojenia obyvateľov konkrétnej lokality, územia alebo regiónu veľmi zložitá. Kompetencie boli prenesené na samosprávu hlavne preto, aby ich realizácia bola prispôsobená miestnym podmienkam a obyvateľom, aby pri ich riešení bol využitý nástroj nepriamej demokracie, aby sa rozvíjala občianska spoločnosť, ktorá je dôležitým pilierom demokracie v spoločnosti. Úlohou samosprávy by malo byť vytváranie optimálnych podmienok na to, aby občianska spoločnosť mohla fungovať a prosperovať. Úlohou samosprávy je aj využitie miestneho potenciálu na svoj rozvoj. Taký potenciál má aj dobrovoľníctvo, ktorého koncepčná podpora je nesmierne dôležitá.

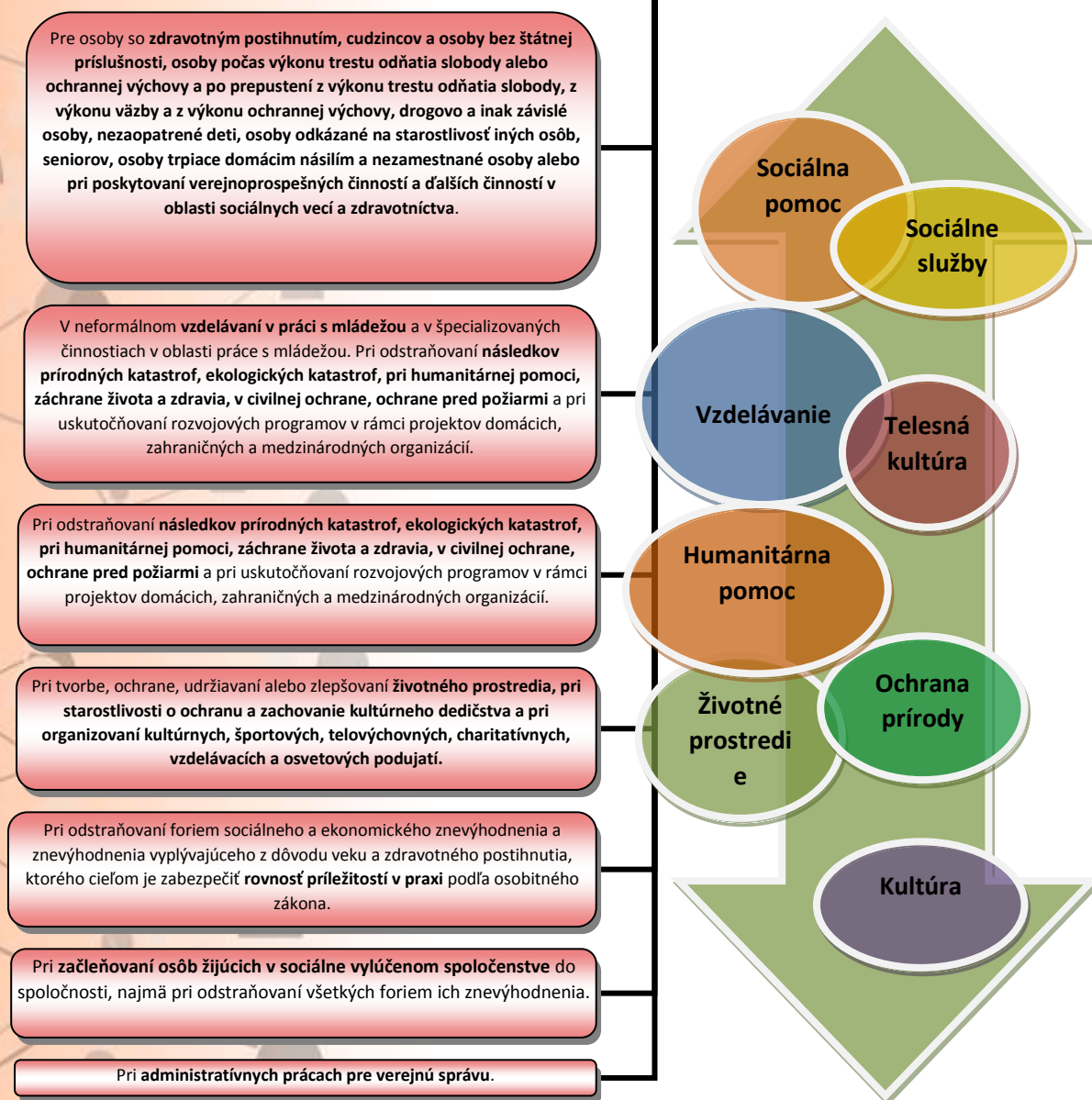
2. Dobrovoľníctvo ako multidimenzionálny fenomén

Dobrovoľníctvo je multidimenzionálny fenomén, potenciál ktorého si vyžaduje jasné legislatívne ukotvenie, koordináciu a manažment. Dobrovoľníctvo na Slovensku nie je riešené komplexne, interpretované je dokonca len ako silná stránka mimovládneho sektora pričom práve samospráva vytvára priestor na zmysluplné využitie tohto potenciálu a to v rôznych oblastiach komunitného života svojich obyvateľov.

Dobrovoľníctvo má v našich podmienkach identický problém, ako je to napríklad aj s konceptom „verejný záujem“. Nie je ukotvené jednou agendou, viaceré legislatívne normy obsahujú koncept formálneho, neformálneho, individuálneho, skupinového a firemného dobrovoľníctva. Výsledkom je súčasný stav, kedy si pod pojmom dobrovoľník, dobrovoľníctvo, dobrovoľnícka činnosť môžeme predstaviť diametrálne odlišné aktivity, čo spôsobuje všeobecnosť, abstraktnosť a postupnú stratu potenciálu v komunite. Ambíciou samospráv je podpora a rozvoj dobrovoľníctva na svojom území, vytváranie komplexných

služieb dobrovoľníkom, ktorí sa stanú súčasťou dlhodobých dobrovoľníckych aktivít v komunite.

Komplexné zázemie pre dobrovoľníkov spočívajúce v zabezpečení adekvátneho servisu, v zabezpečení školení, zdravotného poistenia, poistenia proti škodám, podporného manažmentu a refundácii nákladov spojených s dobrovoľníckou činnosťou. Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (platnosť od 22.11.2011) upravuje právne postavenie dobrovoľníka a právne vzťahy vznikajúce pri poskytovaní dobrovoľníckej činnosti. Oblasť dobrovoľníctva najmä v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva, starostlivosti o chorých a starých ľudí či vzdelávania umožňujú využiť potenciál dobrovoľníkov, prinášajú väčšiu efektivitu pri nakladaní s verejnými zdrojmi, ktoré niekedy nie je potrebné z verejných rozpočtov vynakladať, ale možno ich použiť na podporu iných aktivít vykonávaných vo verejnom záujme. V nižšie uvedenej schéme uvádzame prienik, medzi dobrovoľníckymi činnosťami vymedzenými zákonom o dobrovoľníctve a kľúčovými kompetenciami miestnej územnej samosprávy:

Priemik dobrovoľníckych činností vymedzené zákonom o dobrovoľníctve a kľúčových originálnych kompetencií samosprávy

3. Samospráva ako lokálny koordinátor dobrovoľníctva

Každá organizácia, ktorá má za cieľ pôsobiť dlhodobo potrebuje k svojomu udržateľnému rozvoju jasný cieľ svojej činnosti a v záujme dosahovania efektívnosti musí disponovať dostatkom informácií, musí organizovať ľudské zdroje, finančné a materiálne zdroje pre svoju činnosť.

Týka sa to aj organizácií, ktoré manažujú dobrovoľníkov. Riadenie ľudských zdrojov zahŕňa celý rad postupov a rôznych metód a pri práci s dobrovoľníkmi je to získavanie

dobrovoľníkov, vzdelávanie, uzatváranie zmlúv, hodnotenie a oceňovanie ich prínosu. Finančné zdroje sú z hľadiska udržateľnosti činnosti veľmi dôležité, sú súčasťou aktivít organizácií a ich získavanie je tiež súčasťou manažmentu dobrovoľníckych činností.

Niektoré ustanovenia zákonov samosprávu priam predurčujú ku koordinácii dobrovoľníctva, k rozvoju občianskej spoločnosti, podpore občianskych iniciatív a participácii obyvateľov na veciach verejných. Zákon č. 369/190 Zb. o obecnom zriadení ustanovuje, že základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obyvatelia obcí majú svoje práva ale aj povinnosti. Obyvateľ obce sa zúčastňuje na samospráve obce. Má právo obracať sa so svojimi podnetmi a sťažnosťami na orgány obce a požadovať pomoc v čase náhlej núdze. Obyvateľ obce sa podieľa na rozvoji a zveľaďovaní obce a poskytuje pomoc orgánom obce. Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenia, ktorými si môže v súlade s platnou legislatívou určiť postupy a pravidlá na dosiahnutie lokálnych potrieb obyvateľov komunity. Na území samosprávy pôsobia rôzne organizácie v oblasti vzdelávania, výskumu, práce s deťmi a mládežou, sociálnych a charitatívnych aktivít, zdravotníctva, životného prostredia, kultúry, športu, rekreácie, ľudských práv, menších, alebo práce v lokálnych komunitách. Niektoré občianske iniciatívy nemusia mať formu mimovládnej organizácie a významnou mierou ovplyvňujú rozvoj samosprávy. Sú to hlavne športové kluby, záujmové spolky, voľnočasové združenia, cirkvi a náboženské spoločnosti.

Samospráva má dostatok kompetencií a informácií o ľudských, finančných a materiálnych zdrojoch, ktoré môže využiť na prospech rozvoja dobrovoľníctva. Má dostatočný prehľad o činnostiach, pri ktorých môže pomoc dobrovoľníkov využiť.

3. Participatívne rozpočty samospráv

Participatívny rozpočet vychádza z celosvetovo uznávaného konceptu, ktorý bol prvýkrát zavedený v roku 1989 v brazílskom meste Porto Alegre. Upravená verzia sa implementuje už niekoľko rokov aj v Európe a úspešne sa začala realizovať aj na Slovensku.

Participatívny rozpočet je procesom dobrovoľnej, priamej a univerzálnej demokracie, v rámci ktorej môžu obyvatelia určitého miesta či oblasti (obce, mestá, samosprávne kraje) či členovia komunit, združení a verejných či neverejných inštitúcií diskutovať a rozhodovať o využití časti rozpočtu resp. o jeho výdajovej alebo príjmovej stránke. Ide o nástroj zapojenia verejnosti do procesu rozhodovania cez formu tvorby konkrétnych projektov, ich výber, voľbu a následný monitoring.

Participatívny rozpočet je proces, ktorý dáva dokopy ľudí, aby vyhodnotili svoje problémy, vedie diskusie a prípravu projektov na ich riešenie a podporuje ich finančne. Samosprávy organizujú diskusie s ľuďmi o záležitostiach, ktoré sa týkajú ich vlastnej ulice, štvrti alebo mesta. Môžu tak využiť svoje znalosti miestnych pomerov, navrhnúť riešenia a

spolupracovať na nich. Dáva im tiež zodpovednosť tým, že hlasujú o vhodnom rozdelení obmedzených financií. Jednou z najväčších výhod participatívneho rozpočtu je, že ľudia nesúťažia o peniaze ako napríklad pri firemných grantoch, ale spoluvytvárajú projekty medzi sebou i komunitou vďaka čomu môžu ušetriť prostriedky dobrovoľníckou činnosťou, zdieľaním nástrojov a skúseností. Cieľom komunitného participatívneho rozpočtu je vytvoriť pre obyvateľov, ako aj formálne a neformálne organizácie, priestor spolupodieľať sa na rozvoji mesta, zlepšiť napĺňanie potrieb a priorít obyvateľov, vťahovať ich do verejného života a diania, napomáhať modernizovať správu vecí verejných, zvýšiť efektívnosť, legitímnosť, kredibilitu a transparentnosť verejného rozhodovania a obmedziť neželané javy ako klientelizmus a korupciu. Obyvatelia spolurozhodujú o pravidlách komunitného participatívneho rozpočtu, ktorý obsahuje prvky verejného zvažovania a hľadania spoločného konsenzu. Umožňuje účastníkom kontrolovať verejné výdavky a podporuje spoluprácu medzi všetkými zapojenými subjektmi.

Participatívny rozpočet je proces založený na niekoľkých princípoch:

- a) na rozvoji kultúry demokracie,
- b) na rozvoji aktívnej občianskej činnosti,
- c) na vytvorení vzťahu a posilňovaní dôvery medzi zástupcami a členmi komunity,
- d) na transparentnom presmerovaní finančných prostriedkov v súlade s verejnou mienkou,
- e) na transparentnom presmerovaní finančných prostriedkov v prospech sociálne slabších skupín obyvateľov

Pravidlá spoluúčasti obyvateľov na rozhodovaní o využití časti rozpočtu samospráv sú spravidla upravené vo všeobecne záväzných nariadeniach regionálnych a miestnych samospráv. Tieto pravidlá musia byť v súlade s platnou legislatívou a to najmä :

- Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

4. Konceptná podpora a koordinácia dobrovoľníctva

Samospráva ako koordinátor dobrovoľníckych programov

Pôsobenie dobrovoľníkov v samospráve, pri pomoci v realizácii a zabezpečení originálnych a prenesených kompetencií má svoje špecifiká. Väčšinu činností v samospráve vykonávajú odborní zamestnanci so zodpovedajúcimi odborným vzdelaním, praxou, zručnosťou, pričom zodpovedajú za dodržiavanie rôznych legislatívnych noriem, pracovného, organizačného poriadku a iných normotvorných aktov samosprávy.

Cieľom rozvoja dobrovoľníctva v podmienkach samosprávy by nemalo byť jednorazové alebo krátkodobé využitie dobrovoľníkov. Ak sa samospráva rozhodne efektívne a dlhodobo pracovať s dobrovoľníkmi, mal by byť touto agendou poverený konkrétny zamestnanec – koordinátor dobrovoľníkov. Koordinátor je kľúčovou osobou v manažmente dobrovoľníkov, komunikuje s verejnosťou, predstavuje dobrovoľnícke programy širokej verejnosti, pripravuje a vedie školenia dobrovoľníkov, hodnotí ich prácu, koordinuje a navrhuje aktivity, reflektuje potreby, nápady a nové myšlienky dobrovoľníkov. Samospráva ako koordinátor prepája jednotlivé organizácie s dobrovoľníkmi, ktorí im môžu pomôcť. Komunikuje s dobrovoľníkmi a odporúča ich do samotných organizácií. Informuje nových dobrovoľníkov o ich právach, povinnostiach, etických zásadách a pýta sa na ich očakávania. Dobrovoľníkov podporuje a oceňuje za to, čo robia, vytvára pre nich dobrovoľnícke programy na mieru a motivuje ľudí k dobrovoľníctvu tak, aby mohli šíriť dobro vo svojom okolí v prospech celej komunity. Samospráva môže významnou mierou pomôcť s propagáciou dobrovoľníctva prostredníctvom svojich lokálnych médií alebo na svojom webovom sídle.

Samospráva ako prijímateľ dobrovoľníkov

Samospráva, ktorá sa kvalitne stará a o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov, ktorá buduje občiansku spoločnosť a využíva možnosti určené platnou legislatívou, môže a musí počítať aj s aktívnou účasťou svojich obyvateľov na zveľaďovaní obce, mesta, regiónu.

Samospráva si totiž vo veciach územnej samosprávy môže vydávať všeobecne záväzné nariadenia, ktorými si v súlade s platnou legislatívou určí postupy a pravidlá na dosiahnutie lokálnych potrieb obyvateľov komunity. Motivácia obyvateľov dobrovoľne pomáhať pri realizácii kompetencii samosprávy môže byť rôzna: zmysluplné vyplnenie času, nadviazanie sociálneho kontaktu, pocit užitočnosti, pocit potreby pomáhať iným, urobiť niekoho šťastným, vytvárať si nové vzťahy, pocit naplnenia, potreba seberealizácie, možnosť prejavíť svoje schopnosti, nadobúdanie pocitu spolupatričnosti ku komunite. Samospráva

ako prijímateľ v rámci svojej činnosti individuálne prijíma dobrovoľníkov na plnenie svojich potrieb a cieľov. V prípade, že zabezpečuje servis pre väčšiu skupinu dobrovoľníkov, podobne ako vysielajúca organizácia vyberá a pripravuje dobrovoľníkov na výkon dobrovoľníckej činnosti a uzatvára s nimi zmluvu o dobrovoľníckej činnosti, ak títo už neuzavreli zmluvu s vysielajúcou organizáciou. Ďalej tiež, po dohode s dobrovoľníkom, môže uzavrieť poistenie zodpovednosti za ním spôsobenú škodu. V prospech dobrovoľníka môže uzavrieť aj poistenie pre prípad jeho úrazu, plní povinnosti a opatrenia v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia dobrovoľníka pri výkone dobrovoľníckej činnosti tak, aby dobrovoľnícku činnosť dobrovoľník vykonával v podmienkach neohrozujúcich jeho život a zdravie vzhľadom na druh a povahu dobrovoľníckej činnosti, zabezpečuje osobitné vybavenie alebo oblečenie, najmä pracovný odev a iné osobné ochranné pracovné prostriedky a pracovné pomôcky, pred začatím vykonávania dobrovoľníckej činnosti, vydáva písomné potvrdenia o trvaní, rozsahu a obsahu dobrovoľníckej činnosti, písomné hodnotenie dobrovoľníckej činnosti, ak o to dobrovoľník požiada.

Samospráva ako garant udržateľnosti dobrovoľníctva

Dlhodobu udržateľnú dobrovoľníctvo obyvateľov komunity by malo byť motivované vzájomnou prospešnosťou. Samosprávy na Slovensku ešte stále môžu počítať s motiváciou dobrovoľníkov, ktorá sa opiera o princípy kresťanskej morálky, o vštepané predstavy o správnom spôsobe života, kedy k dobrovoľníctvu jedinca vedú morálne normy z jeho okolia, vplyv výchovy či rodiny, pribúdajú mladí ľudia, ktorí sú presvedčení o zmysluplnosti a význame dobrovoľnej činnosti, chcú sa podieľať na realizácii lokálnych programov, projektov, dobrých nápadov či myšlienok.

Prax však ukazuje, že dobrovoľníkov orientovaných na lokálne dobrovoľnícke programy k dobrovoľnej činnosti motivujú rôzne benefity, ktoré sú užitočné pre obe zúčastnené strany – samosprávu a dobrovoľníka. Zároveň dobrovoľníctvo vytvára významný potenciál pre nadväzovanie spolupráce s komunitou, špeciálne s mladými ľuďmi. Dopadová štúdia v rámci projektu Aktiv¹ preukázala, že pokiaľ prostredníctvom neformálneho vzdelávania učíme mladých ľudí k angažovanosti prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít, ktoré sami identifikujú ako potrebné, menia sa aj ich vnútorné motivačné faktory. Ako prvá meniacia sa zložka motivácie je prežívanie prínosu vlastnej snahy pre spoločnosť, čo vnímame aj ako viditeľnosť vlastného prínosu pre spoločnosť a jeho dopadov. Mladí ľudia majú záujem o zmeny a skvalitnenie ich okolia, majú záujem byť užitoční a prispievať k rozvoju spoločenského života. Je však nevyhnutné vytvoriť podmienky a vzdelávanie prispôbené

¹ <https://drive.google.com/file/d/0B92gkBooq-x6aEs4anFhRVROLUF6ZE9TcDhZaUc4cGx5N1N3/view>

ich vnímaniu a potrebám, ktoré podporí tento proces. Zaujímavý údaj z danej analýzy je fakt, že po ukončení vzdelávania účastníci znížili svoje očakávania odmeny ako hlavný motivačný prostriedok svojej aktivity. Teda odmena, či už finančná alebo vo forme benefitov, nie je hlavný motivačný aspekt ich zapojenia. Oveľa významnejšie je pre nich uznanie tímu, okolia, spoločnosti. Mladí ľudia vnímajú práve proces vytvárania prínosu v kruhu svojich rovesníkov ako jeden z najsilnejších momentov, ktorí môže ovplyvniť celý priebeh ich zapojenia do dobrovoľníckych aktivít. Pre mnohých práve „cesta je cieľ“. Nielen pre mladých ľudí v našej spoločnosti, ale aj pre ďalšie vekové skupiny je veľmi dôležitý spôsob zapojenia sa do dobrovoľníckych aktivít.

Dobrovoľnícke aktivity práve v malých obciach, mestách sú vynikajúcim prostriedkom na rozvoj spoločenského, komunitného života, participácie občanov na zmenách na území obce, mesta a celkového zlepšenia života.

Ekonomické a neekonomické hodnoty dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo má širokú škálu prínosov v rôznych oblastiach, ktoré kvantifikujeme ako prínosy ekonomické, sociálne, kultúrne, ľudské. Z ekonomického hľadiska dochádza k efektu na strane dobrovoľníka, prijímateľa dobrovoľníckej činnosti ako aj celej spoločnosti.

Prínosy na strane dobrovoľníka:

- voľný čas venovaný v prospech druhých,
- cena práce, ktorú dobrovoľník vykonáva v prospech iných alebo ako odloženú spotrebu pre seba,
- podpora zamestnanosti a možnosť inklúzie na trh práce (dobrovoľník môže získať skúsenosti a zamestnať sa na trhu práce a rýchlo sa adaptovať, zároveň si udržiava pracovné návyky a učí sa spoluzodpovednosti),
- zvyšovanie kvality života (dobrovoľník sa stretáva s novými ľuďmi - sociálna inklúzia, spoznáva nový životný štýl a pod.),
- celospoločenské uznanie jednotlivca (dobrovoľníctvo začína postupne nadobúdať vyššie spoločenské uznanie a zvyšuje sa jeho prestíž).

Prínosy na strany prijímateľa dobrovoľníckej činnosti:

- úspora nákladov (mzdových, prevádzkových, materiálnych),
- vyššia kvalita poskytovania služieb organizácií z dôvodu vyššej osobnej zodpovednosti (v prípade, že človek niečo robí dobrovoľne, je predpoklad, že to robí rád a nie z donútenia, najmä v prípade, kedy niečo robí ako odloženú spotrebu pre seba do budúcnosti),
- prijímateľ má možnosť „otestovať“ pracovné zručnosti dobrovoľníka a v budúcnosti mu ponúknuť pracovné miesto.

Prínosy pre spoločnosť:

- ekonomická participácia dobrovoľníctva na HDP (ekonomická hodnota - dobrovoľníci vytvárajú statky, ktoré majú svoju ekonomickú hodnotu, dobrovoľníctvo sa podľa odhadov podieľa na tvorbe HDP 8-14%),
- sociálna inklúzia (inklúzia zárobkovo činných, marginálnych skupín, detí a mládeže v rámci komunity), ktorou sa zvyšuje celospoločenská akceptácia dobrovoľníkov,
- legislatívna akceptácia dobrovoľníctva (nie v každej krajine je dobrovoľníctvo právne upravené), - rozvoj občianskej spoločnosti (v každej rozvinutej občianskej spoločnosti sa vysoký podiel občanov aktívne podieľa na rozvoji spoločenského života a na veciach verejných aj prostredníctvom dobrovoľníctva),
- úspora financií v národnej mene,
- akceptácia dobrovoľníckej práce pre jej významné ekonomické a mimoekonomické prínosy a z toho vyplývajúca jeho postupná spoločenská akceptácia aj na Slovensku,
- interkultúrna a medzinárodná spolupráca (najmä pri medzinárodnej spolupráci zvyšuje budovanie porozumenia a rozvoj medzi krajinami a kultúrami),
- prispieva k stabilite v spoločnosti (preventívne pôsobenie pred sociálnym vylúčením, konfliktami a pod.)

Pre zabezpečenie dlhodobu udržateľného programu dobrovoľníctva, ako významného faktoru komunitného rozvoja, je dôležité jeho priebežné hodnotenie. Samospráva aj prostredníctvom kvantitatívneho hodnotenia prínosu dobrovoľníckej činnosti môže aktivovať svojich obyvateľov k dobrovoľníctvu. Týmto spôsobom môže poukázať na zmyslupnosť činnosti vo vzťahu k pozitívnemu spoločenskému dopadu aj k osobnému rozvoju jednotlivca. Motivácia obyvateľov má byť podporovaná zverejňovaním priebežných a aktuálnych údajov. Na hodnotenie prínosu môže využiť viac merateľných ukazovateľov. Najčastejším je počet dobrovoľníkov a počet hodín, ktoré odpracovali, čo samospráve ušetrilo určité finančné prostriedky. Pre výpočet finančného prínosu je možné použiť metódu porovnania nákladov na 1 dobrovoľníka a 1 zamestnanca samosprávy, cenu práce dobrovoľníka za 1 hodinu, cenu práce celého dobrovoľníckeho programu, alebo podielu ceny práce všetkých dobrovoľníkov v realizácii konkrétnej aktivity, projektu.

5. Aktívna podpora dobrovoľníctva

Samospráva bez veľkých investícií môže propagovať myšlienku dobrovoľníctva, podporovať rozvoj dobrovoľníctva vo svojich strategických dokumentoch, zverejniť vízie a priority programov na svojom území, získavať dobrovoľníkov, plánovať s nimi lokálne dobrovoľnícke programy, koordinovať dobrovoľníkov, prijímať dobrovoľníkov, vysielat dobrovoľníkov, finančne podporovať dobrovoľníctvo cez participatívne rozpočty, motivovať dobrovoľníkov a poskytovať im benefity.

Odporúčame, aby samosprávy:

- 1) Prehodnotili a aktualizovali plány hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja, komunitné plány sociálnych služieb a zapracovať do nich stratégiu rozvoja dobrovoľníctva.
- 2) Zmapovali miestny potenciál dobrovoľníctva v samospráve (fyzické osoby, mimovládne organizácie, športové kluby, záujmové spolky, cirkevné spoločenstvá) a dohodnúť s nimi spôsob propagácie činnosti dobrovoľníkov v lokálnych médiách.
- 3) Zabezpečili preškolenie zamestnancov v tematike dobrovoľníctva tak, aby budúci potencionálni dobrovoľníci dostávali správne informácie o príležitostiach, právach a povinnostiach a možnostiach dobrovoľníckych programov.
- 4) Vo svojich organizačných štruktúrach uznali pozíciu koordinátora (aj na čiastočný úväzok, v menších obciach to môže byť niekto z aktívnych pedagógov základnej školy alebo zamestnanec spoločného obecného úradu) a zabezpečili mu školenie v oblasti dobrovoľníctva.
- 5) Umožnili v existujúcich grantových schémach financovaných z participatívnych rozpočtov čerpanie prostriedkov na čiastočné krytie mzdových nákladov koordinátora dobrovoľníckej činnosti a vyhlasovali aj priority smerované na vzdelávanie a podporu koordinátorov dobrovoľníkov a organizovanie odborných podujatí (seminárov, konferencií, okrúhlych stolov).
- 6) Pri vyhodnocovaní projektov a aktivít podporených z rozpočtov samospráv vyčíslovali kvantitatívny (ekonomický) a kvalitatívny (prínosy) pre samosprávu (komunitu obce).
- 7) Vytvorili systém benefitov pre dobrovoľníkov, vykonávajúcich pre samosprávu činnosť včítane prehodnotenia platných všeobecne záväzných nariadení o miestnych daniach a poplatkoch.
- 8) Vykonali mapovanie a analýzu stavu realizácie výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.
- 9) Vypracovali alebo aktualizovali „Konceptiu rozvoja práce s mládežou obce“.
- 10) Nadviazali spoluprácu s lokálnymi alebo regionálnymi organizáciami zastrešujúcimi dobrovoľníctvo.

Newsletter číslo 2/2019 s názvom Dobrovoľníctvo v samospráve a podtitulom Koncepčná podpora dobrovoľníctva bol tvorený z výsledkov analytickej štúdie spracovanej autorským kolektívom expertov v rámci Národného projektu Podpora kvality sociálneho dialógu.

Autorský kolektív: PhDr. Michal Kaliňák, PhD., Ing. Jozef Gruchalák, Mgr. Peter Kupec, Mgr.art. Adam Laták, Mgr. Alžbeta Šoltisová, Ing. Silvia Štefániková